

ZİHİNSEL ENGELLİ
BİREYLERE OKUMA
YAZMA ÖĞRETİMİ

- Öğretmenler, anne-babalar ve toplum okuma yazmaya büyük önem verir.
- Günümüzde okuma-yazma bilmemek büyük bir kusur olarak kabul edilir.
- Özel gereksinimli çocuk için okuma-yazma bilmek bağımsız yaşam açısından çok önemlidir.

• KRİTİK NOKTALAR

1. Özür gurubu nedir?

- –Otizm?
- –DS?
- –CP?
- –Gelişim geriliği?
- --Zihinsel gerilik?
- --Özel Öğrenme Güçlüğü?

Özür grubunun bilinmesi, bireyin eğitim süreci öncesinde var olan performansının belirlenmesi; eğitim sürecinin planlanması (yöntem ve kapsam,pekiştirme) ve eğitim sonundaki ulaşılabilecek amaçların uygun belirlenmesi açısından önemlidir. Tabii eğitimin verimliliğinin değerlendirilmesine de yardımcı olur. Özel eğitimde bireysellik esastır.

OKUMA YAZMA İÇİN BİREYDE BULUNMASI GEREKEN ÖNKOŞUL ÖZELLİKLER

Bu becerilerin öncelikli olarak kazandırılması gereklidir. Geri dönüşü olmayan durumlar varsa(görme/zihin/işitme engeli) buna uygun materyal ve yöntemler uygulanmalıdır.

A-Genel bilgi dağarcığı

B-Konuřma

C-İşitme

D-Dinleme

E-Görme

F-El-göz koordinasyonu

G-Kalem tutma

A.Genel Bilgi Dağarcığı

- Hayvanlar
- Meyveler
- Sebzeler
- Giysiler
- Sayılar
- Taşıtlar
- Meslekler
- Eylemler
- Zıt kavramlar v.b.

Bu bilgilerden özellikle bireyin ilgi duyduklarıyla eğitime başlanması eğitimin verimliliğini olumlu yönde etkileyecektir.

B. Görme

- Aynı olanı bulma
- Gerçek nesne
- Farklı olanı bulma
- İlişkili olanı bulma
- Eksik tamamlama
- Sıralama
- Olay sıralama (kartlar yardımıyla)
- Renk dizisi sıralama

C. İŞİTME

- İŐİtsel algı
- Dinleme
- DinlediĐine tepki verme
- İŐİtsel ayırmlaŐtırma
- Benzer sesleri ayırt etme
- Farklı sesleri ayırt etme

ÖĞrenme g¼çlüĐ¼ çeken bireylerde birden fazla duyuya hitap etmek daha da önem taŐır. Bu yüzden görme ve işitme , dokunma gibi duyulara birlikte yer verilmesi önem taŐır.

D. EL – GÖZ KOORDİNASYONU:

- Bir işi iki elini kullanarak yapabilme.
- Doğru yeri işaret etme.
- Parmak takibi yapabilme
- Kalem tutma

OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER:

- Harf Yöntemi
- Ses Yöntemi
- Hece Yöntemi
- Sözcük Yöntemi
- Cümle (Çözümleme) yöntemi
- Karma Yöntem
- Öykü Yöntemi

Yönteme karar verirken genel geçer bir kural yoktur. Her bireyin kendine özgü öğrenme şekli olabilir. Bu yüzden eğitime başlamadan çalışacağımız bireylerin öğrenme özelliklerini belirlemekte fayda vardır. Eğitimcinin değil öğrencinin öğrenme özellikleri gözönünde tutularak yönteme karar verilmelidir.

OKUMA – YAZMA SÜRECİ :

- 1-Hazırlık evresi
- 2-Harf dönemi
- 3-Hece dönemi
- 4-Sözcük dönemi
- 5-Cümle dönemi
- 6-Serbest metin dönemi

1-Hazırlık Evresi

- hamur yoğurma
- top atıp tutma
- kalem tutma
- parmakla havada çizgiler çizme
- görünen varlıkların çevrelerini parmakla çizme
- çizgilerin üzerinden parmakla çizme

1.Hazırlık Evresi (devam...)

çizgi çalışmaları;

- · kolaydan zora doğru gitmeli
- · büyük küçük harfleri içermeli
- · dik, yatay, sağa-sola eğik, eğri, yuvarlak çizgileri kapsamalı
- · çocuğun tanıdığı oyuncak-nesnelere benzetilmeli
Somut kavramlar kullanılmalıdır.

(GÖRÜNTÜ:1)

2.Harf-Ses Evresi

- - harf tanıtımına başlanır
- - 1.,2.,3.,4. grup harflerin öğretimi yapılır
- Bütün harflerin pekiştiğinden emin olunmalıdır çünkü okuma-yazma bir beceri olduğundan ölçütümüz her zaman %100 olacaktır. Okuma-yazma eğitiminde ne bu evrelerin sırası ne de kendi içindeki sıralar kesinlikle değişemez.

(GÖRÜNTÜ:2)

■ 3.Hece Evresi
(GÖRÜNTÜ:3-4)

- 4.SÖZCÜK EVRESİ
- (GÖRÜNTÜ:5)

5.Cümle Evresi

- (GÖRÜNTÜ:6--7)

- 6.Serbest Metin Evresi
(GÖRÜNTÜ:6)

PEKİŞTİRME

■ Görüntü:7

Pekiőtirmenin kullanım tarifelerini ve Őartlarını daha önceden biliyorsunuz ancak burada Őu konu önemli, pekiőtirmenin etkili olabilmesi için bireyin kolay ulaşacağı Őeyler olmamalıdır. pekiőtireç bağımlılık meydana getirmemelidir.

Öğrenme güçlüğü olan bireylerde de somuttan soyuta doğru pekiőtireçlerin devam etmesi gerekir.

Son olarak pekiőtireç amaç oluőturmamalı, araç olarak kalmalıdır.